

Toelatingseisen voor de pabo

Het pabo-curriculum is overladen. In een recente beleidsreactie kondigt het ministerie daarom aan, de toelatingseisen te willen verhogen, zodat eerstejaarsstudenten beter beslagen ten ijs komen.¹ Ze moeten een strengere Rekentoets en een strengere Nederlandse Taaltoets afleggen, en daarnaast een Engelse Taaltoets, een Aardrijkskundetoets, een Geschiedenistoets en een toets Natuurkunde/Biologie. Aspirant-studenten die op de havo, het vwo of het mbo-4 een examencertificaat in het desbetreffende vak gehaald hebben, hoeven die toets niet meer af te leggen. Dat maak ik althans uit de OCW-plannen op (zie onderstaand schema).

Het ministerie hanteert dus als uitgangspunt dat de last van het wegwerken van deficiënties op het niveau van mavo/havo niet bij het hbo thuishoort maar bij het toeleverende onderwijs (havo en mbo) en dat de aspirant-studenten daar ook zelf verantwoordelijkheid voor dragen.² Vooruitlopend op de landelijke regelgeving, hebben de pabo's alvast een Entreetoets Mens & Wereld ingevoerd, waarmee getoetst wordt of de aankomende studenten de stof van Aardrijkskunde, Geschiedenis en Kennis der Natuur op het niveau van groep 8+ (entreeniveau van VWO-1?) beheersen.³

SCHEMA I. Toelatingstoetsen pabo: nu en in de toekomstⁱ⁾

TOETSEN (NU)	TOELATINGSEIS	
Rekentoets:	entreeniveau VWO-1 ≈ eindniveau MAVO-4 (referentieniveau 1S=2F)	
Nederlandse Taaltoets:	entreeniveau VWO-1 ≈ eindniveau MAVO-4 (referentieniveau 1S=2F)	
Overige toelatingseisen:	eindniveau behorend bij het diploma van HAVO-5, VWO-6 of MBO-4	
Mens & Wereld:	(entreeniveau VWO-1; het staat niet vast of de toets tot de toelatingseisen behoort)	
TOETSEN (TOEKOMST)	TOELATINGSEIS ⁱⁱ⁾ ⁱⁱⁱ⁾	VRIJSTELLING OP BASIS VAN ...
Rekentoets:	eindniveau HAVO-5	rekentoets van HAVO-5 of VWO-6, examencertificaat MBO-4
Nederlandse Taaltoets:	eindniveau HAVO-5	examencertificaat HAVO-5, VWO-6, MBO-4
Engelse Taaltoets:	eindniveau HAVO-3	examencertificaat HAVO-5, VWO-6, MBO-4
Aardrijkskundetoets:	eindniveau HAVO-3	examencertificaat HAVO-5, VWO-6, MBO-4
Geschiedenistoets:	eindniveau HAVO-3	examencertificaat HAVO-5, VWO-6, MBO-4
Toets Natuurkunde/Biologie:	eindniveau HAVO-3	examencertificaat HAVO-5, VWO-6, MBO-4
ⁱ⁾ Met MBO-4 wordt het 'Lang MBO' bedoeld, ook als de cursusduur inmiddels tot drie jaar gereduceerd zou zijn. ⁱⁱ⁾ Met het eindniveau HAVO-5 wordt bedoeld: het referentieniveau 2S=3F. ⁱⁱⁱ⁾ Aan het eindniveau HAVO-3 wordt gelijkgesteld: het niveau van het eindexamencertificaat MAVO-4 (VMBO-t).		

Het ministerie laat een aantal kritische vragen buiten beschouwing:

- Heeft iedere abiturient van de mavo, de havo en het vwo in het verplichte deel van hun v.o.-programma het onderwijs genoten dat nodig is om de stof die tot de toelatingseisen behoort onder de knie te krijgen: kunnen de toelatingstoetsen dus als opfristoetsen worden bestempeld?
- Zo neen, welk vakkenpakket hadden ze moeten kiezen om die stof onder de knie te krijgen?
- Is het, gezien de wettelijke functies van het secundair onderwijs, redelijk te eisen dat ze een dergelijk vakkenpakket kiezen? En geldt dat eveneens voor de havisten met een C&M-profiel, die op termijn verplicht worden ook Wiskunde-C in hun eindexamenpakket op te nemen?
- Bieden alle mbo4-opleidingen voldoende ruimte voor aanstaande pabo-studenten om in het kader van hun *reguliere* examenprogramma de vakken op te nemen die nodig zijn om aan de toelatingseisen van de pabo te voldoen?
- Waarom krijgen bezitters van een mavo-diploma geen vrijstelling op basis van in dat kader door hen behaalde examencertificaten Engels, Aardrijkskunde, Geschiedenis en Natuurkunde/Biologie? Beoogt men de route mavo-mbo-pabo extra onaantrekkelijk te maken?
- Wordt er binnen het mbo voorzien in een schakelklas waarin bezitters van een havo-, vwo- of mbo4-diploma gelegenheid krijgen hun formele en informele deficiënties alsnog op te heffen om aan de toelatingseisen van de pabo te voldoen?
- Of wordt het overladenheidsprobleem van de pabo botweg op de goedkoopste manier op de aspirant-studenten afgewenteld?

Wes Holleman

weblog onderwijs 4-7-2012

<http://www.onderwijsethiek.nl>

>>> Eindnoten >>>

¹ <http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ocw/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2012/07/03/beleidsreactie-op-het-advies-een-goede-basis.html> (p.3)

² <http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ocw/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2012/07/03/een-goede-basis.html> (p.11-12)

³ <http://www.entreetoets-menw.nl/Algemeen.htm>